

**INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
OBSZARU MIASTA KOŁA
W 2023 ROKU**

KOŁO – LUTY 2024r.

Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) powiatu kolskiego w 2023r. realizowała wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE z wykorzystaniem usług cyfrowych.

W ramach doskonalenia nadzoru sanitarnego realizowane były cele szczegółowe, w tym między innymi:

- poprawa koordynacji pracy PIS;
- rozwój systemu SEPIS w zakresie obszaru bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska oraz nadzoru nad chemikaliami;
- budowanie wizerunku PIS jako innowacyjnej instytucji zaufania społecznego, skutecznie reagującej na wyzwania zdrowia publicznego, wykorzystującej nowoczesne technologie i potencjał pracowników.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole (Stacji) w roku 2023 realizował zadania, określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE w części dotyczącej wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych. Działania podejmowano zgodnie z Planem Zadań Statutowych i Priorytetowych w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Działania nadzоровe w zakresie poboru próbek wody, żywności i przedmiotów użytku zrealizowano zgodnie z rocznym harmonogramem zaakceptowanym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Badania pobranych próbek prowadziły laboratoria PSSE w Koninie, WSSE w Poznaniu oraz laboratoria poza strukturą laboratorium wojewódzkiego w zależności od zakresu badań.

Przedłożona „Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego obszaru miasta Koła w roku 2023” obejmuje wyniki nadzoru sanitarnego w zakresie epidemiologii, bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska i nadzoru nad chemikaliami.

Nadzorem sanitarnym objęto 729 obiektów usytuowanych na terenie miasta Koła, w których przeprowadzono 686 kontroli sanitarnych wg kompetencji w poszczególnych zakresach. W wyniku kontroli wydanych zostało 271 decyzji administracyjnych i nałożono 42 mandaty karne na sumę 8650 zł.

1. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole posiadała w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej **292** zakładów żywności i żywienia usytuowanych na terenie miasta Koła, do których należały:

- 195 zakładów obrotu żywnością i przedmiotami użytku, w tym 90 sklepów spożywczych, 9 marketów, 13 aptek, 7 hurtowni artykułów spożywczych, 9 obiektów ruchomych i tymczasowych prowadzących sprzedaż artykułów spożywczych, 33 środki transportu żywności, 31 innych obiektów obrotu żywnością, do których należą między

innymi punkty sprzedaży przy stacjach paliw, 9 zakładów obrotu materiałami do kontaktu z żywnością oraz 3 producentów żywności w warunkach domowych.

- 21 zakładów produkcji żywności: 6 automatów do lodów, 3 piekarnie, 1 ciastkarnia oraz 11 gospodarstw rolnych, które zaliczane są do tej grupy zakładów.
- 47 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 16 obiektów to restauracje, bary, pizzerie i 31 punktów małej gastronomii,
- 2 zakłady usług cateringowych,
- 23 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym 16 obiektów to placówki oświatowo-wychowawcze tj.: 5 szkół podstawowych, 8 przedszkoli, 1 żłobek, Bursa Szkolna w Zespole Opiekuńczo - Edukacyjno – Wychowawczym oraz 2 świetlice MOPiPR, 2 stołówki pracownicze, 2 stołówki w Domach Opieki Społecznej, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy i Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Szpital.
- 4 obiekty zaliczone do grupy „inne zakłady żywienia”: Dzienny Dom Seniora+, stołówka MOPS, Impel Catering Sp. z o.o.- jadalnia Zakłady Mięsne „Sokołów” S.A Oddział w Kole, sala zabaw - Smokolandia.

W obiektach przeprowadzono **260** kontroli i rekontroli w **145** obiektach. Kontrole prowadzone były w zakresie:

- oceny stanu sanitarno-technicznego i porządkowego pomieszczeń zakładu oraz jakości zdrowotnej artykułów spożywczych oferowanych do sprzedaży,
- oceny stanu zdrowia i higieny pracowników biorących udział w procesie produkcji i obrocie żywnością,
- prawidłowości prowadzenia dokumentacji i zapisów stosowania systemów kontroli wewnętrznej, w tym systemu HACCP oraz realizacji zasad GHP i GMP,
- sprawdzenia realizacji zarządzeń decyzji administracyjnych lub zaleceń pokontrolnych,
- interwencji ze względu na zażalenia konsumentów dotyczących warunków sanitarnych i jakości żywności
- interwencji ze względu na powiadomienia w ramach funkcjonowania systemu RASFF w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

W wyniku stwierdzonych uchybień sanitarnych w zakładach żywności i żywienia i sprawdzania usunięcia tych uchybień prowadzono postępowanie administracyjne w formie **195** decyzji administracyjnych: w tym **6** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień sanitarnych, **2** wstrzymujące działalność zakładu i nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień sanitarnych, **2** uchylające, **2** przedłużające termin realizacji nakazów oraz **1** wygaszająca, **27** decyzji zatwierdzających nowe zakłady lub zmieniające zakres działalności zakładów, **20** decyzji wykreślających, na wniosek przedsiębiorcy, zakłady z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, **135** decyzji płatniczych za kontrole kwestionowane oraz nałożono **41** mandatów karnych na łączną kwotę **8450 zł**.

Wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono w okresie przedświątecznym **2** kontrole w zakresie warunków sprzedaży ryb oraz działania kontrolne podmiotów prowadzących działalność handlową na placach targowych w celu weryfikacji źródła pochodzenia produktów spożywczych oraz warunków ich sprzedaży.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, do których zalicza się placówki oświatowo-wychowawcze na terenie miasta Koła prowadzono nadzór nad jakością posiłków. Żywienie zbiorowe jest elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonej grupy osób, a niewłaściwie zbilansowane żywienie przyczynia się do powstawania wielu chorób dietozależnych. W obiektach oświatowo-wychowawczych prowadzone były 2 formy żywienia dzieci i młodzieży:

- produkcja posiłków na miejscu w 9 placówkach: Żłobek Miejski, Przedszkole Miejskie Nr 1, Przedszkole Miejskie Nr 3, Przedszkole Miejskie Nr 5, Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 3, Szkoła Podstawowa Nr 5, Bursa Szkolna w Zespole Opiekuńczo-Edukacyjno-Wychowawczym.
- żywienie cateringowe w 6 placówkach: Przedszkole Miejskie Nr 6, Niepubliczny Tęczowy Zespół Szkolno-Przedszkolny, Niepubliczne Przedszkole „Kółko Graniaste”, Niepubliczne Przedszkole „Promyczek”, Niepubliczne Przedszkole „Reksio”, Szkoła Podstawowa nr 4,

Dla Niepublicznego Przedszkola „Promyczek” posiłki dostarczane przez firmę cateringową Przemysław Sobieraj Remiza DE-LUX, Czołowo 90, 62-600 Koło, dla Szkoły Podstawowej nr 4 posiłki przygotowywane były przez Szkołę Podstawową nr 1 w Kole, natomiast dla Przedszkola Miejskiego nr 6 posiłki przygotowywane były przez stołówkę Szkoły Podstawowej nr 5 w Kole. Dla pozostałych 3 placówek posiłki przygotowywane były i dowożone przez firmę „Katering i Gastronomia” Zbigniew Kwiatkowski Powiercie 3, Ponadto w szkołach nadzorowano warunki przygotowywania herbaty dla dzieci przedszkolnych i uczniów oraz wydawania w ramach realizowanego dla klas I-V „Programu dla szkół” mleka, przetworów mlecznych, owoców i warzyw.

Nadzorowano przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom młodzieży i w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r. poz. 1154) w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz punktach gastronomicznych i sklepikach szkolnych.

Ocen jadłospisów dokonywano w oparciu o zasady racjonalnego żywienia oraz Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego:

- „List wspomagających ocenę żywienia w szkole, przedszkolu i żywienia całodobowego pod kątem ww. rozporządzenia - oceny za pomocą „check list”,
- „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków” – arkusza oceny dekadowej jadłospisów.

Oceniono **8 jadłospisów** dekadowych - **4** w placówkach szkolnych, **3** w placówkach przedszkolnych oraz **1** w Żłobku Miejskim. Ocenę nieprawidłową uzyskał **1** jadłospis z uwagi na zbyt małą podaż warzyw/owoców oraz mleka, przetworów mlecznych w przygotowywanych posiłkach.

Z wykorzystaniem „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków” – arkusza oceny dekadowej jadłospisów w przeprowadzono **6** ocen, w tym **3** oceny w domu opieki społecznej i **3** oceny jadłospisów dla pacjentów szpitala. Wszystkie jadłospisy oceniono jako prawidłowe.

Wyniki z przeprowadzonych ocen jadłospisów przekazano Dyrektorom placówek.

2. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Sytuację epidemiologiczną na terenie miasta Koła przedstawia poniższe zestawienie jednostek chorobowych zgłaszanych przez lekarzy i prowadzonych na ich podstawie wywiadów epidemiologicznych i rejestrów zachorowań.

Lp.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań			
		2022r.		2023r.	
		Miasto Koło	Powiat kolski	Miasto Koło	Powiat kolski
1.	Salmonella – zatrucia pokarmowe	8	23	10	32
2.	Salmonella – bezobjawowi nosiciele	1	1	1	2
3.	Pokąsania przez zwierzęta w tym szczepionych przeciwko wściekliznie	15 2	73 4	29 2	103 15
4.	Ospa wietrzna	160	438	210	797
5.	Grypa- rozpoznania	13	51	11	53
6.	WZW A	0	0	0	0
7.	WZW B przewlekłe	0	2	6	14
8.	Zakażenia HBV	2	5	0	1
9.	WZW C przewlekłe	2	6	2	5
10.	Zakażenia HCV	6	10	5	6
11.	Krztusiec	0	1	2	4
12.	Świnka	0	0	1	2
13.	Borelioza	0	14	1	11
14.	Biegunka do lat 2	8	20	2	20
15.	Biegunka u dzieci powyżej lat 2	7	78	5	122
16.	Wirusowe zakażenia jelitowe	26	72	24	59
16.	Zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile	12	60	5	23
17.	HIV	1	1	0	0
18.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	0	2	0	0
19.	Gruźlica	5	9	2	7
21.	Płonica	6	12	7	66
22.	Róża	0	1	1	2
23.	Listerioza	0	0	2	2

24.	Kiła	0	2	1	1
25.	Rzeżączka	0	0	1	1
26.	Posocznica pneumokokowa	1	1	1	1
27.	Posocznica Salmonellozowa	1	1	0	0
28.	Posocznica meningokokowa	0	0	0	0
29.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych wywołane przez meningokoki	0	0	0	0
30.	SarsCoV-2	763	2824	28	268

Sytuacja epidemiologiczna w 2023r. na terenie miasta Koła przedstawiała się następująco:

- zanotowano znaczny spadek liczby zachorowań na biegunkę i płonicę oraz liczby szczepień przeciwko wścieklicznie w stosunku do liczby przypadków w powiecie;
- sytuacja epidemiologiczna pozostałych chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi stabilna.

Przy współpracy z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Vita-Med” prowadzono nadzór nad występowaniem zachorowań na grypę oparty na systemie „SENTINEL”. Ta forma nadzoru polega na pobieraniu wymazów (z nosa i gardła) w kierunku wirusów grypy od pacjentów zgłaszających się z objawami przeziębienia, którzy nie byli uprzednio leczeni. W sezonie grypowym 2022/23 pobrano wymazy od 11 pacjentów z podejrzeniem grypy. We wszystkich przypadkach wyniki były ujemne.

Kontynuowany jest nadzór w zakresie szczepień ochronnych nad stanem zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 roku życia, wykonaniem tych szczepień, dystrybucją preparatów szczepionkowych oraz bieżący nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym punktów szczepień. Realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych objęto 6674 dzieci. Nie zrealizowano obowiązkowych szczepień u 104 dzieci zamieszkałych na terenie miasta Koła, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych (w roku 2022 - 98 dzieci).

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

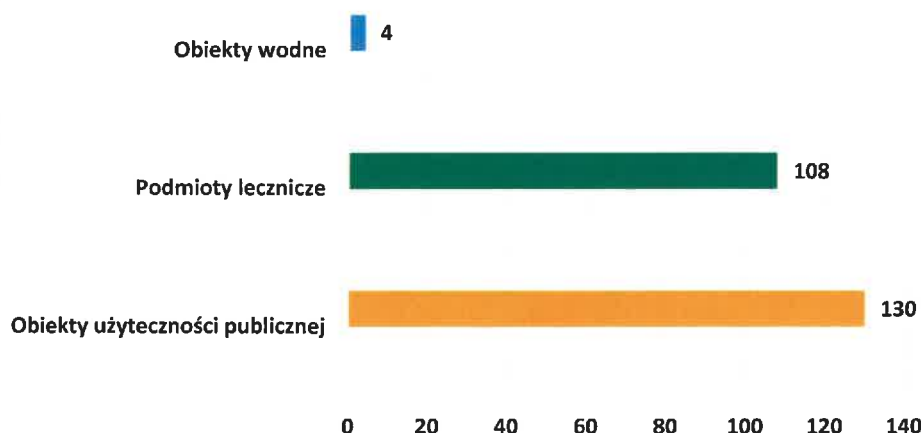
W nadzorze w zakresie Higieny Komunalnej w 2023r. na terenie miasta Koła znajdowały się 242 obiekty w tym:

- 1 wodociąg publiczny prowadzący zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę i 3 wodociągi zakładowe ujmujące wodę na potrzeby prowadzonej działalności produkcyjnej: „Sokołów” S.A. Oddział w Kole, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole oraz Saint Gobain HPM Polska Sp. z o. o. w Kole,
- 130 obiektów użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, solaria, zakłady tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi hotelarskie, stacje paliw, dom kultury, obiekty sportowe, przystanki autobusowe, dworzec kolejowy, parkingi, biblioteki, muzeum, sala zabaw dla dzieci, parki i tereny rekreacyjne, dom przedpogrzebowy, cmentarze),
- 108 podmiotów leczniczych.

Przeprowadzono 129 kontroli w 107 obiektach. W ramach postępowania administracyjnego po

przeprowadzonych kontrolach nałożono 1 mandat karny oraz wydano 44 decyzje administracyjne, w tym 13 decyzji to oceny jakości wody pobranej z wyżej wymienionych 4 wodociągów.

Obiekty nadzorowane przez ON-HK w 2023r.

Wykres 1. Zestawienie obiektów nadzorowanych przez Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej w 2023r.

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na stan sanitarny obiektów oceniając następujące zagadnienia: zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, gospodarkę odpadami stałymi i nieczystościami płynnymi, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego najbliższym otoczeniu, właściwą dekontaminację pomieszczeń, urządzeń, sprzętu oraz bielizny, pościeli i odzieży ochronnej, a także dostępność preparatów do mycia i dezynfekcji i środków higienicznych.

Prowadzono nadzór nad stanem sanitarnym **Pływalni Krytej w Kole**. Dokonana ocena stanu sanitarno-higienicznego jako obiektu użyteczności publicznej nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie. Każdego roku w ramach przerwy technologicznej przeprowadzane są prace związane z czyszczeniem niecek basenowych, w tym wanien jacuzzi. W zakresie nadzoru nad jakością wody do kąpielii przeprowadzono 4 kontrole, w trakcie których pobrano i oceniono pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym 34 próbki wody z pływalni. Kontrola wewnętrzna jakości wody prowadzona była przez administratora obiektu wodnego na podstawie zatwierdzonego przez PPIS w Kole harmonogramu. Do badań laboratoryjnych pobrano ogółem 288 próbek. Jakość wody basenowej w zakresie badanych parametrów oceniono jako bezpieczną do kąpielii, a komunikaty o jakości wody były udostępniane przez administratora obiektu na tablicy ogłoszeniowej i stronie internetowej.

Dom Kultury w Kole.

Miejski Dom Kultury w Kole jest instytucją o charakterze publicznym zajmującą się upowszechnianiem kultury. Przeprowadzana w 2020r. kontrola sanitarna w MDK w Kole wykazała m.in., że nadal brak toalety przystosowanej dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Na stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości PPIS w Kole wydał decyzję merytoryczną z terminem realizacji do dnia 30.11.2020r. Na wniosek dyrektora placówki decyzja w punkcie

dotyczącym wydzielenia i urządzenia toalety dla potrzeb osób niepełnosprawnych była przedłużana. Ostatnia decyzja przedłużająca nakazywała realizację ww. punktu do dnia 31.12.2023r. Dyrektor placówki kulturalnej zawiadomił PPIS o wykonaniu decyzji, co zostało potwierdzone podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w grudniu 2023r. - wydzielono i urządzono toaletę przystosowaną dla potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Noclegownia.

W Noclegowni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole przy ul. Sosnowej 1 przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, podczas której stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny i wydano zalecenia. Za kwestionowany obszar kontroli wystawiono decyzję opłatową. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole poinformowała o usunięciu nieprawidłowości i wykonaniu zaleceń pokontrolnych w terminie do dnia 31.12.2023r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca przeprowadzona w styczniu 2024r. wykazała wykonanie zaleceń i poprawę stanu sanitarnego obiektu.

Hala widowiskowo-sportowa wraz z kompleksem boisk wielofunkcyjnych MOSIR w Kole.

Przeprowadzona w 2023r. kontrola sanitarna hali widowiskowo-sportowej oraz boisk wielofunkcyjnych w Kole przy ul. Szkolnej 2B wykazała nieprawidłowości, które zostały usunięte w ramach zaleceń pokontrolnych. Za kwestionowany obszar kontroli PPIS wystawił decyzję opłatową.

Grupa obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jak **parki, place zabaw dla dzieci** jest nadzorowana w zakresie zachowania właściwego stanu sanitarnego niezbędnego z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób z nich korzystających oraz przebywających w ich sąsiedztwie.

Domy Pomocy Społecznej.

Na terenie miasta Koła znajdują się 3 placówki pomocy społecznej tj. Dom Pomocy Społecznej w Kole przy ul. Blizna 55, Dom Pomocy Społecznej w Kole przy ul. Poniatowskiego 21 oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Kole przy ul. Stary Rynek 15. W ramach kontroli kompleksowej oceniono jedną placówkę, która nie wykazała uchybień sanitarno-higienicznych oraz przeprowadzono kontrole tematyczne w zakresie użytkowania urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny mogący negatywnie wpływać na zdrowie pensjonariuszy. Podjęte działania edukacyjno-informacyjne związane były z występującymi na terenie Polski wysokimi temperaturami oraz wzrostem ryzyka namnażania się bakterii z rodzaju Legionella w wewnętrznych instalacjach wodnych budynków użyteczności publicznej. Dyrektorzy placówek informowali o działaniach podejmowanych w zakresie ograniczenia ryzyka.

Podmioty lecznicze.

W ewidencji podmiotów leczniczych lecznictwa zamkniętego i otwartego ujęto 108 zakładów. Kontrolę sanitarną przeprowadzono w 53 zakładach, które zostały skontrolowane w toku 57 kontroli sanitarnych.

Na obszarze działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole znajduje się jeden zakład lecznictwa zamkniętego (szpital) – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kole, którego organem założycielskim jest Rada Powiatu Kolskiego.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kole przy ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 25 w roku 2023 przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, 1 kontrolę tematyczną oraz 2 rekontrole mające na celu sprawdzenie wykonania obowiązujących decyzji

administracyjnych. Efektem realizacji decyzji było m.in. wyposażenie brudowników w części oddziałów szpitalnych w automatyczne myjnie dezynfektory, doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego gabinetów diagnostycznych i zabiegowych poradni przyszpitalnych, doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i wyposażenia oddziału dziecięcego oraz położniczo-ginekologicznego. Do realizacji pozostały dwie decyzje dotyczące zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę oraz doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń oddziału wewnętrznego. W 2023r. rozpoczął się kapitałowy remont pierwszej części oddziału wewnętrznego. Zakończenie prac remontowych zaplanowane jest na marzec 2024r.

Na terenie miasta Koła zarejestrowano 107 podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego. Skontrolowano 52 obiekty w ramach 53 kontroli sanitarnych. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sanitarnym zostały usunięte w ramach zaleceń pokontrolnych w wyznaczonych terminach. W grupie tych obiektów znajdują się: przychodnie, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej, indywidualne i grupowe praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków, indywidualne i grupowe praktyki położnych i pielęgniarek.

Obiekty wodne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023r. poz. 537 ze zm.) na zasadach określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Na terenie miasta Koła do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę funkcjonuje 1 wodociąg publiczny Koło. Administratorem tego obiektu jest Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Kole Sp. z o.o. w Kole, ul. Energetyczna 11. Właścicielem obiektu wodnego jest Gmina Miejska Koło.

Wodociąg publiczny Koło raportowany jest do Komisji Europejskiej w formie BAZA DANYCH WODA EXCEL. Urządzenie wodociągowe (SUW) usytuowane w Kole przy ul. Zawadzkiego 7. Produkcja wody: 3313m³/d. Zaopatruje w wodę miejscowości: Koło, Borki, Podlesie, Dzierawy, Ochle, Lubiny, Chojny. Liczba zaopatrywanej w wodę ludności: 21235 osób. Strefa ochrony sanitarnej ujęcia ustanowiona, ogrodzona, zamykana, zabezpieczona systemem teleinformatycznym. Prowadzona jest całodobowa obsługa Stacji Uzdatniania Wody. Kontrole sanitarne obiektu nie wykazały nieprawidłowości w zakresie sanitarnym.

Bezpieczeństwo zdrowotne wody określane jest na podstawie poboru prób wody w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez PPIS. W ramach kontroli urzędowej monitoringu parametrów grupy A i B wymienionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) pobrano do badań 18 próbek wody oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez MZWIK w Kole pobrano 73 próbki wody. Przeprowadzone badania w zakresie bakteriologii i fizykochemii nie wykazały przekroczeń wartości badanych parametrów, a tym samym jakość wody była zgodna z obowiązującym rozporządzeniem.

Laboratorium Zakładowe Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole posiada zatwierdzone decyzją PPIS w Kole nr ON-HK.904.1.2023 z dnia 18.04.2023r. normy badawcze prowadzonych badań wody.

W roku sprawozdawczym Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Kole zgłosił 33 awarie występujące na sieci. Były to awarie krótkotrwałe. Przeprowadzone badania wody po usunięciu awarii wykazały, iż jakość wody odpowiadała wymaganiom zawartym w obowiązującym rozporządzeniu. Zgłosił również 10 planowanych przerw w dostawie wody spowodowanych konserwacją urządzeń wodociągowych. Przeprowadzone badania wody po zakończeniu prac modernizacyjnych wykazywały, iż jakość wody spełniała wymagania mikrobiologiczne zawarte w obowiązującym rozporządzeniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole nadzoruje działania MZWiK Sp. z o. o. w Kole, dokonuje corocznie szczegółowej kontroli obiektu Stacji Uzdatnia Wody, podczas której oprócz wnikliwej oceny stanu sanitarno-technicznego urządzenia wodociągowego prowadzi m.in. analizę sprawozdań z badań wykonanych w ramach dodatkowej kontroli wewnętrznej wykonywanej zgodnie z opracowanym przez MZWiK Sp. z o. o. w Kole harmonogramem poboru prób. Przeprowadzona przez PPIS analiza sprawozdań z badań wody pobranej na poszczególnych etapach uzdatniania wody oraz na sieci wodociągu publicznego Koło wykazała nieliczne przypadki przekroczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Podejmowane natychmiastowe działania naprawcze przywracały właściwą jakość wody.

Ponadto na terenie miasta Koła nadzorem sanitarnym objęte są 3 obiekty wodne - wodociąg lokalny „Sokołów” S.A. Oddział w Kole, wodociąg lokalny Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kole oraz wodociąg lokalny Saint Gobain HPM Polska Sp. z o. o. w Kole, które nie prowadzą zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę. Woda ujmowana przez te urządzenia wykorzystywana jest na potrzeby działalności produkcyjnej. Jakość wody z ww. wodociągów lokalnych w 2023 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w obowiązującym rozporządzeniu.

4. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

Na terenie miasta Koło w 2023r. dokonano 8 odbiorów inwestycji budowlanych oraz wydano 8 opinii sanitarnych w trybie art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo Budowlane (Dz. U. z 2023r., poz. 682 ze zm.) o wykonaniu przedmiotowych inwestycji zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym i pozwoleniem na budowę.

Opinie dotyczyły: budowy placówek ochrony zdrowia (2), budowy obiektów handlowo-usługowo-magazynowych (4), budowy obiektów produkcyjno-magazynowych (1) oraz rozbudowy i modernizacji miejskiej oczyszczalni ścieków (1).

Opiniowano również lokale i pomieszczenia pod kątem dostosowania do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022r., poz. 1225). Wydano 4 opinie sanitarne zezwalające na użytkowanie po spełnieniu wymagań higienicznosanitarnych dla: 2 zakładów w zakresie usług fryzjersko-kosmetycznych, 1 lokalu gastronomicznego i 1 lokalu poradni dietetycznej.

Uzgodniono w zakresie wymagań sanitarnohigienicznych 8 projektów budowlanych dotyczących rozbudowy, modernizacji i adaptacji pomieszczeń na prowadzenie działalności w tym: obiekty usługowo-handlowo-magazynowe (3), pomieszczenia biurowe z zapleczem sanitarno-higienicznym (1), pomieszczenia i linie produkcyjne (1), placówki prowadzące

działalność edukacyjno-kulturalną (2) oraz placówki sportowo-oświatowe (1).

W ramach postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko wydano 7 opinii sanitarnych dotyczących potrzeby sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć polegających na: budowie instalacji do magazynowania gazu płynnego i oleju opałowego w zbiornikach podziemnych (5), rozbudowie zakładu produkcyjnego (1), eksploatacji wód termalnych z odwiertów GT-1, GT-2 (1).

W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko wydano 2 opinie sanitarne, które dotyczyły: zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Cegielniana (1) oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Cegielniana (1).

Na podstawie art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023r., poz. 338 ze zm.) w związku z art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023r., poz. 977 ze zm.) uzgodniono projekt decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla zamierzenia budowlanego pn: „Budowa sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacji sanitarnej” w miejscowości Koło przy ul. Leśnej i ul. Kazimierza Wielkiego.

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wystosowano 10 zawiadomień o odstąpieniu od zajęcia stanowiska w sprawie oceny zgodności wykonania inwestycji z projektem budowlanym na podstawie art. 122a § 1 i § 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023r. poz. 775 ze zm.) w związku z art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2023r., poz. 682 ze zm.).

5. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami.

Działalnością nadzorową nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami na terenie miasta Koła objęto 155 zakładów produkcyjnych i usługowych o łącznym zatrudnieniu 7204 osoby.

W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy skontrolowano 72 zakłady, w których przeprowadzono 92 kontrole.

W skontrolowanych zakładach stwierdzono nieprawidłowości:

- brak oceny ryzyka zawodowego z czynnika biologicznego w 3 zakładach oraz brak szkolenia pracowników z czynnika biologicznego w 2 zakładach,
- brak oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy młodocianego w 1 zakładzie,
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych na stanowisku pracy w 4 zakładach,
- brak zapewnienia pracownikom zakładu prania, konserwacji, naprawy oraz odpylania i odkazania odzieży roboczej używanej na stanowiskach pracy w 1 zakładzie,
- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w 3 zakładach,
- zły stan sanitarno -higieniczny w 1 zakładzie,
- brak oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w 1 zakładzie,
- braku rejestru czynników szkodliwych w 1 zakładzie.

W związku z powyższym w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 10 decyzji merytorycznych i 10 decyzji płatniczych.

Prowadząc nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w tym również detergentami i produktami biobójczymi w roku 2023r. skontrolowano 37 zakładów stosujących chemikalia na stanowiskach pracy (przeprowadzono 41 kontroli) oraz 28 zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny (przeprowadzono 31 kontroli).

Najczęściej występującymi uchybieniami w zakładach pracy stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny były:

- brak aktualnego spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin w 4 zakładach,
- brak aktualnych kart charakterystyki na stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny stwarzające zagrożenie w 4 zakładach,
- brak oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy z uwzględnieniem czynników chemicznych w 3 zakładach.

W związku z powyższym w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 5 decyzji merytorycznych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Najczęściej występującymi uchybieniami w zakładach pracy, które wprowadzają do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny były:

- wprowadzanie do obrotu produktów kosmetycznych zawierających niedozwolone substancje (butylphenyl methylpropional, Lilial, BMHCA; Hydroxyisohexyl 3-cyclohexene Carboxaldehyde (4-(4-hydroksy-4-metylo-pentylo)-3-cyklohekseno-1-karboksalddehyd; Lyrall, HICC) w 2 zakładach,
- udostępnianie na rynku produktów nieposiadających stosownego pozwolenia na obrót produktem biobójczym lub posiadające oznakowanie wprowadzające w błąd konsumenta poprzez sugerowanie właściwości biobójczych w 1 zakładzie,
- udostępnianie na rynku produktu biobójczego nieposiadającego stosownego pozwolenia na obrót preparatem biobójczym w 1 zakładzie.

W ramach działań edukacyjno-informacyjnych przeprowadzono 2 szkolenia z zakresu bezpiecznego stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin na stanowiskach pracy.

W wyniku prowadzonego nadzoru nad kosmetykami w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 2 decyzje merytoryczne nakazujące wycofanie kwestionowanych produktów oraz w 2 zakładach przedsiębiorcy niezwłocznie wycofali produkty z obrotu (zalecenia na protokół).

Współpracując z Komendą Powiatową Policji w Kole przeprowadzono 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi. Podczas kontroli nie stwierdzono sprzedaży ww. produktów.

W 2023r. podmioty lecznicze nie zgłosiły do PPIS w Kole przypadku zatrucia ww substancjami.

6. Stan sanitarny placówek dla dzieci i młodzieży.

Nadzorem sanitarnym w zakresie higieny dzieci i młodzieży objęte były 32 placówki oświatowo-wychowawcze, w tym:

- 1 Żłobek Miejski.
- 8 przedszkoli, w tym 4 miejskie przedszkola publiczne oraz 4 przedszkola niepubliczne.
- 6 szkół podstawowych, w tym 5 publicznych oraz 1 niepubliczna Szkoła Podstawowa „Sokrates” ul. Ogrodowa 10, 62-600 Koło - nauczanie domowe.
- 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego:, w tym:
Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Kole ul. Wojciechowskiego 21A; Warsztaty Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, ul. Wojciechowskiego 21B; Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych KSON „Sprawni Inaczej” ul. Dąbska 40; Świetlica Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie ul. Dąbska 40; Świetlica Socjoterapeutyczna „Baza” Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie ul. Stary Rynek 20/21 (przeniesienie placówki z siedziby przy ul. Wyszyńskiego w Kole).
- 5 placówek wychowania pozaszkolnego: Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia ul. Sienkiewicza 11; English For You s.c. ul. Zegarowa 9; Centrum Doskonalenia Nauczycieli - Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie – Filia w Kole ul. Włocławska 1; Wielkopolska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy z siedzibą Oddziału w Kole ul. Włocławska 7; Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci ul. Spółdzielców 6.
- Liceum Ogólnokształcące w Kole ul. Blizna 37.
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Kole ul. Sienkiewicza 1.
- Zespół Szkół Technicznych w Kole ul. Kolejowa 5.
- Zespół Opiekuńczo-Edukacyjno-Wychowawczy w Kole ul. Kolejowa 13 (Bursa Szkolna, Internat, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna).
- Niepubliczna Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku - Fila w Kole, w budynku Szkoły nr 1 w Kole ul. Szkolna 2B.
- Akademicka Szkoła Policealna w Kole ul. Poniatowskiego 22, dla której organem prowadzącym jest Kujawska Szkoła Wyższa we Włocławku.
- Centrum Szkoleniowe „Wiedza” - Oddział w Kole ul. Kolejowa 5.

Zakres nadzoru nad warunkami pobytu dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych obejmował: warunki higieniczne pomieszczeń, w tym oświetlenie, wentylację, ogrzewanie, dostępność do urządzeń higieniczno-sanitarnych, higienę procesów nauczania, w tym rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych, zapewnienie miejsc na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, ergonomie mebli szkolnych i przedszkolnych, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, przestrzeganie zasad stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach ze szczególnym uwzględnieniem opieki stomatologicznej, warunki i formy dożywiania uczniów, ocenę dotyczącą obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, warunki wypoczynku dzieci w czasie ferii zimowych i letnich oraz działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym w zakresie profilaktyki zdrowotnej uczniów.

W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 27 obiektów oświatowo-wychowawczych, w których przeprowadzono 36 kontroli. W wyniku kontroli w 3 placówkach na terenie miasta Koła stwierdzono nieprawidłowości (Przedszkole nr 1 w Kole, ZOEW w Kole, ZST w Kole). W związku z powyższym w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkołach i innych placówkach oświatowych wydano zalecenia, 1 decyzję merytoryczną, 3 decyzje płatnicze. W związku z przeniesieniem Świetlicy Socjoterapeutycznej „Baza” Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie do budynku mieszczącego się przy ul. Stary Rynek 20/21 wydano 1 opinię sanitarną.

W 2023 roku przeprowadzono termomodernizację oraz generalny remont budynku Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Kole co wpłynęło na poprawę warunków pobytu uczniów w szkole.

Poprawie uległy warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego na świeżym powietrzu dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 5 w wyniku oddania do użytku kompleksu boisk na terenie szkoły. Uczniowie szkół korzystają również z innych form wychowania fizycznego np. z zajęć na basenie, boisku/stadionie sportowym, hali sportowej, siłowni. W Zespole Szkół Technicznych w Kole zrealizowano remont i otwarcie pracowni ekologicznej „Zielone serce” i Wirtualnej Strzelnicy.

Wszystkie skontrolowane szkoły na terenie miasta Koła zapewniają uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych - uczniowie posiadają szafki indywidualne. Jednak nie wszyscy uczniowie korzystają z szafek indywidualnych – fakt ten potwierdzają uzyskane wyniki pomiarów ciężaru tornistrów. W 2 szkołach podstawowych (SP NR 1, SP Nr 5) przeprowadzono pomiar obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badaniem objęto 336 uczniów. W wyniku analizy przeprowadzonych pomiarów stwierdzono przekroczenia obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Przeprowadzono działania o charakterze edukacyjno – informacyjnym w formie rozmów indywidualnych oraz pogadarek z uczniami w zakresie prawidłowego pakowania i noszenia tornistrów, prawidłowej postawy ciała, aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Dyrektorzy placówek informowali PPIS o podjętych w szkołach działaniach w celu zmniejszenia obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W zakresie dostosowania mebli do ergonomii nie stwierdzono nieprawidłowości.

W szkołach uczniowie objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną prowadzoną przez pielęgniarkę szkolną. We wszystkich skontrolowanych placówkach (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) zapewniona jest opieka stomatologiczna w ramach NFZ dla uczniów, realizowana poza terenem placówki – podpisane umowy ze stomatologami.

Oceny wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej prowadzono na podstawie protokołów okresowej kontroli sprawności przewodów i połączeń dymowych, spalinowych i wentylacyjnych oraz dokumentacji konserwacji klimatyzatorów.

W elektronicznej bazie wypoczynku zgłoszono i zarejestrowano do Kuratorium Oświaty 2 turnusy wypoczynku zimowego oraz 6 turnusów wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży na terenie Koła. Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych. Wszystkie skontrolowane placówki zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku.

W związku ze zwiększonym ryzykiem namnażania bakterii z rodzaju Legionella w instalacji

wodnej podczas przerwy wakacyjnej, przed rozpoczęciem roku szkolnego 5 placówek przeprowadziło badania wody w kierunku obecności w wodzie ciepłej bakterii Legionella (wyniki niekwestionowane), pozostałe placówki przeprowadziły dezynfekcję termiczną oraz płukanie instalacji ciepłej wody.

Z uwagi na trwający konflikt zbrojny na terenie Ukrainy prowadzono wymianę informacji w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

7. Działania prowadzone w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Działania oświatowo-zdrowotne prowadzone były na podstawie Planu Zadań Statutowych i Priorytetowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole na rok 2023 i miały na celu między innymi zachęcanie do szczególnej dbałości o wzmacnianie odporności na choroby zakaźne, w tym grypy i COVID-19.

W roku 2023 inicjowano, koordynowano oraz podejmowano działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyki tytoniowej,
- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki innych chorób zakaźnych,
- narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych,
- promowania racjonalnego odżywiania i bezpieczeństwa żywności, zapobiegania zatruciom pokarmowym,
- promowania rolnictwa ekologicznego,
- propagowania szczepień ochronnych,
- promowania aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

Wszystkie placówki oświatowe z terenu Miasta Koła w ramach możliwości realizowały programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, w tym między innymi:

Promocja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia to ważna tematyka, która jest rozwijana w szkołach podstawowych Miasta Koła dzięki realizacji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „**Trzymaj Formę!**” współorganizowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu "Trzymaj Formę!" jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki, umożliwiając uczniom poszukiwanie i realizowanie własnych pomysłów prozdrowotnych bezpośrednio wpływających na jego skuteczność. Do realizacji ww. programu w Mieście Koło przystąpiła Szkoła Podstawowa nr 5.

Promując aktywność fizyczną i model zdrowego odżywiania PPIS w Kole zorganizował Konferencję Edukacyjno-Profilaktyczną pt. „Żywność dzieci i młodzieży inwestycją w przyszłość”, która była skierowana do dyrekcji, pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania, przedstawicieli Rady Rodziców, administratorów szkolnych sklepików oraz

przedstawiciele firm odpowiedzialnych za żywienie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie miasta Koła oraz powiatu kolskiego. Tematyka Konferencji nawiązywała do rozwoju chorób cywilizacyjnych będących konsekwencją złego odżywiania oraz małej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

Zdrowy styl życia oraz jego elementy były także tematami spotkań edukacyjnych prowadzonych przez pracownika Oświaty Zdrowotnej PSSE z mieszkańcami Koła spędzającymi czas w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kole oraz kolskimi Seniorami ze Stowarzyszenia Klub Seniora „Trzecia Zmiana”, którzy starali się systematyzować swoją dotychczasową wiedzę o zdrowym stylu życia po to, by móc bardziej aktywnie dbać o zdrowie i zapobiegać chorobom.

Profilaktyka palenia tytoniu skupiała się szczególnie na podejmowaniu szeregu działań, których realizacja zmierzała do ograniczenia rozpowszechniania i zapobiegania palenia tytoniu (papierosów i e-papierosów) przez dzieci i młodzież poprzez realizację programów edukacyjnych propagujących modę na niepalenie.

W szkołach podstawowych realizowane są antytytoniowe programy edukacyjne:

„Bieg po zdrowie” program mający na celu zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów klas IV na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Z terenu miasta Koła do programu przystąpiły: Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa nr 4, Szkoła Podstawowa nr 5.

„Czyste powietrze wokół nas” program skierowany do dzieci 5, 6 - letnich, mający na celu zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Do programu tego przystąpiło wiele placówek, w tym: Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 4, Przedszkole Miejskie Nr 1, Przedszkole Miejskie Nr 5 oraz Przedszkole Miejskie nr 6.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponieważ okres przedszkolny to niezmiernie ważny etap kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia, dlatego tak istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Grupa, do której skierowany jest ten program, to dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Na terenie Miasta Koła w programie wzięły udział: Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2, Przedszkole Miejskie Nr 1, 5 i 6.

„Mamo, tato - co Wy na to?”

Program edukacyjny „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowany jest do dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów. Celem Programu jest zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci 5-6 letnich, uwrażliwia ich na potrzeby „małego” człowieka, pomaga w budowaniu relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz pozwala uświadomić rodzicom jak wielką rolę odgrywają w rozwoju własnego dziecka. Program realizowały: Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 4, Przedszkola Miejskie Nr 1 i 5.

W kwietniu 2023 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna woj. wielkopolskiego rozpoczęła realizację wojewódzkiego **projektu edukacyjnego pt.: „Mam zdrowe zęby!”**, którego celem jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Realizując założenia projektu docelowo ma zwiększać się świadomość dzieci dotycząca konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów oraz utrwalać wiedza na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy. W ramach realizacji tego projektu prowadzona jest edukacja dla najmłodszych dzieci wraz z instruktą prawidłowego mycia zębów podczas akcji profilaktycznych. W ramach tego projektu przeprowadzono na kilku etapach (szkolny, powiatowy i wojewódzki) był wojewódzki konkurs „Mój zębony niezbędnik”, którego zadaniem było wykonanie pracy plastycznej. W konkursie wzięły udział dzieci z 2 kolskich Szkół Podstawowych nr 4 i 5.

„ARS, czyli jak dbać o miłość?” – ten program profilaktyczny był realizowany w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Skierowany głównie do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień, gdyż skupiano się na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo i o tym jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. Program realizowany był w kontekście macierzyństwa i ojcostwa, gdyż nieprawidłowe zachowania idące w tym kierunku mogą być bardzo szkodliwe i w znacznym stopniu wpływać na dalsze funkcjonowanie i życie.

Celem ww. programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program ma wzbudzić u młodzieży refleksję nad ważnymi dla nich wartościami. Jego oryginalnym założeniem jest odwołanie się do najbardziej cenionej wartości w życiu ludzkim jaką jest miłość, a mniej do

dotychczas stosowanych motywów w rodzaju zdrowia jako takiego lub wolności jako takiej. Zdrowie i wolność są tu rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia.

Ww. program na terenie miasta Koło był realizowany w 2023r. w LO, ZSEA oraz ZST.

Wybierz życie – pierwszy krok – to program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy skierowany głównie dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

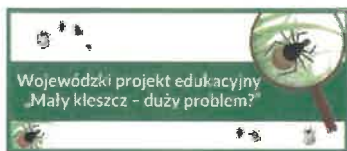
Jego głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna), motywowanie młodych kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym oraz dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne (im wcześniej zaczniesz się leczyć, tym łatwiejsza będzie kuracja).

Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” był realizowany w LO i ZSEA w ramach ścieżki edukacyjnej (między-przedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej, gdzie poszczególni nauczyciele mogli włączać treści programowe do swoich lekcji.

„Znamie! Znam je?” – to krajowy program edukacyjny skierowany w szczególności do uczniów szkół ponadpodstawowych realizowany w LO, ZSEA oraz ZST. Jego celem jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem.

Dzięki zajęciom edukacyjnym uczniowie nabędą umiejętności rozpoznania czerniaka, nauczą się regularnego samobadania skóry, poznają czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka a stosując zasady ochrony przed czerniakiem, uchronią się przed zachorowaniem na nowotwór skóry.

„Mały kleszcz-duży problem”

Projekt informacyjno-edukacyjny, który powstał ze względu na gwałtowny wzrost liczebności kleszczy oraz zwiększenia się obszarów ich występowania ma na celu poprawienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. Informacje dotyczące etapów rozwoju kleszczy, miejsc ich żerowania, ukąszeń, wiadomości dotyczące sposobów postępowania po ukąszeniu przez kleszcza a także profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych były

przekazywane drogą elektroniczną za pośrednictwem strony internetowej PSSE Koło oraz Facebooka, podczas spotkań z dziećmi oraz ich rodzicami, korzystającymi ze wsparcia MOPIPR-u (szkolenie i warsztaty mające na celu zapoznanie z metodami usuwania kleszczy).

Profilaktyka Raka Piersi.

W roku 2023 wzorem lat wcześniejszych PSSE w Kole kontynuowała działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki nowotworów piersi, ponadto od marca 2023r. Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego rozpoczęła w marcu 2023 roku realizację projektu edukacyjnego dotyczącego profilaktyki raka piersi pt.: „Co kryją Twoje piersi?”. Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców woj. wielkopolskiego poprzez: dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych), dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego, wzbudzenie i poprawa motywacji kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym oraz uświadomienie zagrożenia jakie niesie zachorowanie na raka piersi.

Szkolenia przeprowadzono dla młodzieży w szkołach średnich – ZSEA i ZST oraz dla osób dorosłych w Firmie Saint-Gobain HPM Polska Sp. z o.o. W październiku wraz ze Starostwem Powiatowym w Kole zorganizowano także Akcję pt. Kolski Marsz Życia, przypominającą kobietom i zachęcającą mieszkanki Koła i okolicznych miejscowości do badania się, dzięki czemu będą mogły zapobiec rozwojowi nowotworów piersi zakończony szkoleniem wraz z warsztatami samobadania piersi.

Profilaktyka HIV/AIDS

Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzone są w oparciu o Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS, zmniejszenie liczby zakażeń HIV na drodze ryzykownych zachowań, a także podniesienie poziomu akceptacji i tolerancji dla osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W roku 2023 przeprowadzono dla młodzieży szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia- kontra HIV” w Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Kole. Przedstawiciele uczniów ww. szkoły jako liderzy mający za zadanie dzielić się pozyskaną wiedzą z innymi uczniami zostali zapoznani z najnowszą wiedzą dotyczącą HIV/AIDS, metodami zapobiegania, leczenia także aspektami etycznymi i prawnymi zachowania się w stosunku do osób zakażonych/chorych na HIV/AIDS.

W ramach realizacji profilaktyki HIV/AIDS, podjęto także działania edukacyjno – informacyjne, w które wpisuje się także akcja „**Bezpieczne Walentynki 2023**” – z tej okazji przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole, w dniu 14 lutego została przeprowadzona akcja informacyjno-edukacyjna na terenie Miasta Koło, podczas której edukowano kierowców (oraz pasażerów) w zakresie HIV/AIDS, informowano o miejscach i możliwościach bezpłatnego przeprowadzenia badań w tym kierunku, a także zachęcano do edukacji najbliższych w ww. tematyce. Zatrzymani kierowcy otrzymali tematyczne ulotki informacyjne oraz drobne upominki. Ponadto za pośrednictwem strony internetowej i mediów społecznościowych przekazano informacje dotyczące aktualnych danych epidemiologicznych,

grafików oraz materiałów informacyjnych na temat HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Informacje te umieszczono także na stronie internetowej Stacji oraz Facebook. Z okazji obchodów **Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS** przypadającego na 3 niedzielę maja oraz **Światowego Dnia AIDS** przypadające 1 grudnia umieszczono na stronie internetowej PSSE Koło oraz Facebook informacje mające przybliżyć społeczeństwu istotę profilaktyki i diagnostyki w kierunku HIV/AIDS, a także udostępniono nazwy instytucji wspierających osoby borykające się z dylematami postępowania w przypadku możliwości podejrzenia zarażenia się HIV.

Celebrując obchody **Światowego Dnia AIDS** zorganizowano kolejną już XXIX Powiatową Olimpiadę Wiedzy HIV/AIDS 2023, która ma na celu propagowanie wśród młodych wiedzy o rozprzestrzenianiu się HIV/AIDS. W olimpiadzie wzięło udział 16 uczniów z 6 szkół ponadpodstawowych z wyłonionych podczas szkolnych eliminacji wiedzy o HIV/AIDS. Zwycięzcą ww. Powiatowej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS została uczennica kl. II D z LO w Kole – Łucja Szynalik.

Profilaktyka Nowotworów jąder i prostaty – Promując działania profilaktyczne rozpoczęto działania edukacyjne promujące profilaktykę tych schorzeń. Dzięki rozpoczętej współpracy z Fundacją „Gdyński Most Nadziei” wzięliśmy udział w kampanii społeczno-edukacyjnej „Odważni wygrywają”- profilaktyka raka jądra. Przeprowadziliśmy działania informacyjno-edukacyjne w mediach społecznościowych (FB PSSE), przeprowadziliśmy także szkolenie dla pracowników Firmy GEBERIT dotyczące profilaktyki nowotworów jąder i prostaty. Działania będą nadal kontynuowane by obalić temat tabu. Głównym celem jest zapobieganie chorobom nowotworowym męskich narządów płciowych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole w ramach potwierdzenia realizacji ww. programów profilaktyczno-edukacyjnych przez placówki oświatowe w Kole prowadziła wizytacje programowe, weryfikując realizację zadeklarowanych programów, a także aktywnie wspiera działania realizowane w placówkach. Prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży oraz zapewnia materiały edukacyjne niezbędne do prowadzenia działań. Jednocześnie podczas podejmowanych działań kontrolnych w nadzorowanych zakładach prowadzono działania edukacyjne w zakresie promocji zdrowia. Informacje umieszczano również w lokalnej prasie oraz social mediach PSSE.

W przedłożonej „Informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego obszaru miasta Koła w roku 2023” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez PPIS w Kole w celu utrzymania dobrego poziomu stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej miasta Koła.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole realizując zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stwierdza, że bezpieczeństwo sanitarne miasta Koła w 2023 roku zostało zachowane.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KOLE
mg Ewa Lewińska
Specjalista epidemiolog